

بررسی انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار دانشگاه تهران

علیرضا فارسی^{۱*}، جواد فولادیان^۲

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار دانشگاه تهران بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر شرکت کننده در مسابقات ورزشی دانشجویی درون دانشگاهی و میان دانشگاهی در سال تحصیلی (۸۶-۱۳۸۵) می باشد. حضور در مسابقات ورزشی دانشجویی، حداقل یکسال سابقه ورزشی و یک تا دو جلسه تمرین منظم در هفته به عنوان ملاک ورزشکاری در نظر گرفته شد. به این منظور تعداد ۷۰۰ پرسشنامه بین شرکت کنندگان در مسابقات مختلف توزیع، تکمیل و جمع آوری شد که داده های تعداد ۶۷۴ نفر (پرسشنامه) واجد شرایط به عنوان نمونه تحقیق مورد استفاده قرار گرفت. در این مطالعه تعداد ۳۷۴ دانشجوی پسر و ۳۰۰ دانشجوی دختر شرکت داشتند.

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی-مقایسه ای (پس رویدادی) بود. داده های این پژوهش از طریق توزیع و تکمیل پرسشنامه انگیزه مشارکت ورزشی (PMQ) گیل و همکاران (۱۹۸۳) بین نمونه های آماری بدست آمد. اطلاعات به دست آمده، ابتدا به صورت توصیفی در جداول و نمودارها عنوان شده و سپس به وسیله استفاده از نرم افزار SPSS، و با استفاده از آزمون های آماری کولموگروف-اسمیرنوف (تعیین نرمال بودن متغیرها) و آزمون t مستقل تجزیه و تحلیل شد. نتایج تحقیق نشان می دهد که بین انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار دختر و پسر تفاوت معنی دار وجود دارد به گونه ای که ورزشکاران پسر از انگیزه مشارکت ورزشی بیشتری برخوردار بودند. همچنین بین انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار رشته های ورزشی انفرادی و گروهی نیز تفاوت معنی دار وجود داشت به گونه ای که تفاوت ها به نفع ورزشکاران رشته های گروهی بود و در نهایت نتایج نشان داد که بین انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار رشته های تحصیلی تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی تفاوت معنی دار وجود ندارد.

واژه های کلیدی: انگیزه مشارکت ورزشی، دانشجویان ورزشکار، رشته های انفرادی، رشته های گروهی

The Survey of Sport Participation Motives in Athletes Students of Tehran University

Abstract

The purpose of this research was to study sport participation motives in athletes' students of Ferdowsi university of Mashhad. Statistical populations include all male and female students participated in intra and inter-universities of students sport competition in 1385-1386. Attending in student's Championship, One year sport acquaintance, and one to two sessions of regular training per week are being athletic criteria. So, 520 questionnaires were distributed between participants in different competitions and were collected after filling those questionnaires (participants). Then it was selected 417 subjects from 520 questionnaires. 215 subjects were male students and 202 female students. This study was descriptive research (Ex-post and correlational research). Data of this study were completed according to sport participation motives questionnaire of Gill and et al 1983. This questionnaire includes 30 questions with 3 Levels of likert scale (Very Important, a little Important, not important) and in 8 subscales. Data at first were stated descriptive in tables and graphs and then by means spss software statistical tests of kolmogrov-Smirnov (k-s) and independent-sample t test were analyzed. The results show that there is a significant difference between sport participation motives of Females athletic students and male athletic Students, as sport participation motives of males were higher than female. Also there was a significant difference between sport participation motives of Individual athletic students and group sport, as athletes of group sport were better. The results also show that there is a significant difference between students of physical Education and non physical Education in sport participation motives.

Keywords: Sport participation motives, Athletes students, Individual sports, Group sports

Archive of SID

(۱۹۸۴)، رابرت^۳ (۱۹۶۲)، سینگر^۴ (۱۹۶۵)، کراتی^۵ (۱۹۷۰) و

دیگران و حتی توسط برخی از جامعه شناسان و روان شناسان اجتماعی در ورزش مانند مارتین (۱۹۷۵)، فستینگر (۱۹۵۴)، اتکینسون (۱۹۵۷) و غیره بررسی شده است.

در بسیاری از نظریه های یادگیری از انگیزش به عنوان مهمترین عامل یادگیری یاد شده است. انگیزش را می توان به طور ساده به عنوان جهت و شدت تلاش فرد تعریف کرد. این انگیزش در تمامی فعالیت های انسانی به چشم می خورد ولی میزان و نوع بسته به شرایط متفاوت است. همچنین افراد نیز با توجه به منبع انگیزش متفاوتند. لذا آگاهی از اینکه چرا برخی افراد از انگیزش بالایی برای دستیابی به اهداف خود برخوردارند و برخی دیگر فاقد این انگیزشند از اهمیت خاصی برخوردار است. روانشناسان ورزشی گونه های متعددی از انگیزش را با مفاهیم خاصی مورد توجه قرار می دهند: از جمله انگیزه پیشرفت، انگیزه رقابت، انگیزه درونی/انگیزه بیرونی و ... از این رو انگیزش یکی از مهمترین مباحث حیطه روانشناسی ورزشی است. انگیزه مشارکت نوع خاصی از انگیزش مربوط به بحث تفاوت های فردی برای شرکت در فعالیت های ورزشی می باشد. زیرا بسته به تفاوت های فردی و رشته های مختلف ورزشی نوع انگیزش افراد در دستیابی به اهداف (اهداف ورزشی) از اهمیت خاصی برخوردار است.

موضوع انگیزش مشارکت ورزشی و سوگیری ورزشی به این مطلب اشاره دارد که بین افراد از لحاظ دلایل خود برای شرکت در فعالیت های ورزشی تفاوت وجود دارد. شناخت عواملی همچون تفاوت های رشته های ورزشی، سنی، جنسی و فرهنگی به برنامه ریزی موثر جهت رفع نیازهای آنان کمک خواهد کرد. روانشناسان ورزشی معتقدند که ورزشکاران نخبه و استثنایی تمایل زیادی به فعالیت برای پیروزی دارند. آنها از پیروزی لذت برده و از شکست متنفرند. آنها مبارزه را دوست دارند و از حس رقابت طلبی بالایی برخوردارند. این واقعیت به این نکته اشاره دارد که پیشگویی موفقیت آتی برای افرادی امکان پذیر است که رقابت و پیروزی را دوست دارند و برای رسیدن به این پیروزی از انگیزه های کافی و تلاش زیادی برخوردارند.

مقدمه

امروزه تمرینات ورزشی از ابعاد گوناگونی مورد بررسی قرار می گیرد، و ورزشکاران به عنوان عناصر اصلی رقابت در مرکز این توجه قرار دارند. آن ها از جنبه های گوناگون فیزیولوژیک، مهارتی و آمادگی جسمانی در جهت رسیدن به حداکثر عملکرد و توانایی ورزشی مورد بررسی قرار گرفته اند (ان شل، ۲۰۰۱). از طرف دیگر روان شناسان ورزشی نیز ورزشکاران را از بعد ذهنی-روانی و رفتاری در بوته آزمایش قرار داده اند، در این زمینه موضوع انگیزش از وسعت و گستردگی زیادی برخوردار بوده و از حدود یک قرن پیش به صورت نظریه های مختلف توصیف انگیزه های بیرونی و درونی در جهت دهی رفتار و عملکرد آدمی مطرح شده است. در زمینه ورزش نیز انگیزش ورزشکاران برای شرکت در فعالیت ها و رقابت های ورزشی از جنبه های زیادی بررسی شده است. برخی از روان شناسان ورزشی ابعاد انگیزشی ورزشکاران و سایر شرکت کنندگان در فعالیت ورزشی را به عنوان مشارکت ورزشی در فعالیت، تمرین و رقابت طبقه بندی و توصیف کرده اند. با شناخت این ابعاد در ورزشکاران می توان میزان انگیزش، تمایل و آمادگی افراد را برای شرکت در رقابت و مشارکت فعالیت های ورزشی جهت دهی کرد. این موضوع حتی در توسعه مهارت های روانی ورزشکاران شناسایی نقاط ضعف و قوت روانی یا تقویت آماده سازی افراد برای رشته های ورزشی یا اجرای مهارت های خاص و عملکرد ورزشی در موقعیت های مختلف رقابت بسیار مهم و ضروری است. در بسیاری از نظریه های یادگیری از انگیزش به عنوان مهمترین عامل یادگیری یاد شده است. انگیزش را می توان به طور ساده به عنوان جهت و شدت تلاش فرد تعریف کرد (ان شل، ۲۰۰۱). این انگیزش در تمامی فعالیت های انسانی به چشم می خورد ولی میزان و نوع آن بسته به شرایط متفاوت است. هم چنین افراد نیز با توجه به منبع انگیزش متفاوتند. لذا آگاهی از این که چرا برخی افراد برای دست یابی به اهداف خود، از انگیزش بالایی برخوردارند و برخی دیگر فاقد این انگیزشند از اهمیت خاصی برخوردار است. موضوع پژوهش حاضر بررسی یکی از مباحث انگیزش با عنوان انگیزه مشارکت ورزشی است. این نوع خاص از انگیزش مربوط به بحث تفاوت های فردی برای شرکت در فعالیت های ورزشی می باشد. موضوع انگیزش و برانگیختگی و به ویژه رابطه آن با یادگیری و عملکرد مهارت های ورزشی توسط روان شناسان معروف ورزشی مانند مارتنز^۱ (۱۹۷۷)، اکسنداین^۲

1- Martens 2- Oxendine 3- Roberts
4- Singer 5- Krati

Archive of SID

گرفته شد. به این منظور تعداد ۷۰۰ پرسشنامه بین شرکت کنندگان در مسابقات مختلف توزیع، تکمیل و جمع آوری شد که داده های تعداد ۶۷۴ نفر (پرسشنامه) واجد شرایط به عنوان نمونه تحقیق مورد استفاده قرار گرفت. در این مطالعه تعداد ۳۷۴ دانشجوی پسر و ۳۰۰ دانشجوی دختر شرکت داشتند. ابزار مورد استفاده در پژوهش حاضر پرسشنامه انگیزه مشارکت ورزشی^{۱۱} (PMQ) می باشد که توسط گیل و همکاران (۱۹۸۳)، به منظور بررسی انگیزه که مشارکت ورزشی جوانان این طراحی شد. پرسشنامه انگیزه مشارکت ورزشی (PMQ) شامل ۳۰ سوال با مقیاس لیکرت ۳ سطحی (خیلی مهم، تا اندازه ای مهم، بدون اهمیت) است. این پرسشنامه از ۸ خرده مقیاس (موفقیت، جو گروهی یا گروه گرایی، آمادگی، رهایی انرژی، عوامل موقعیتی، عوامل موقعیتی، دوست یابی و تفریح) تشکیل شده است. روانی و پایایی پرسش نامه انگیزه مشارکت ورزشی طی پژوهشی توسط شفیع زاده و همکاران (۱۳۸۵) مورد تأیید قرار گرفت. برای تعیین اعتبار درونی ابزار، از ضریب اعتماد آلفای کرونباخ استفاده گردید، به گونه ای که ضریب آلفای کرونباخ خرده مقیاس های هشت گانه پرسشنامه مذکور در دامنه ۰/۷۱۴ تا ۰/۸۳۱ محاسبه گردید. تجزیه و تحلیل عامی تاییدی وجود و قابل استفاده بودن تمامی خرده مقیاس های پرسشنامه مذکور را مورد تایید قرار داد. با توجه به ماهیت تحقیق در ادامه از روش های آمار توصیفی و استنباطی به طور همزمان استفاده شد، در بخش آمار توصیفی از شاخص های پراکندگی، جداول فراوانی-میانگین، انحراف معیار و نمودارهای دایره ای و ستونی و در بخش آمار استنباطی از تجزیه و تحلیل عامی تاییدی برای تبیین خرده مقیاس های پرسشنامه، آزمون کولموگوروف اسمیرنوف برای تعیین نرمال بودن داده ها و آزمون t استیودنت در گروه های مستقل استفاده شد. جهت تحلیل اطلاعات از بسته نرم افزاری آماری (SPSS) استفاده شد.

یافته ها

در بخش اول یافته های تحقیق در قالب یافته های توصیفی ارائه می شود. جدول و نمودار (۱) یافته های توصیفی

در مطالعات بسیاری گروه های سنی مختلف، جنسیت های مختلف در رشته های مختلف ورزشی در زمینه انگیزه مشارکت ورزشی و سوگیری ورزشی (ورزش گرایی) مورد مطالعه قرار گرفتند. از جمله در مطالعات گیل و زوالتوسکی^۶ (۱۹۹۶)، تانوپولس^۷ (۲۰۰۴)، واکایاما^۸ (۲۰۰۵)، جانسون^۹ (۲۰۰۶)، نوربخش^{۱۱} (۲۰۰۶)، الیان^{۱۱} و همکاران (۲۰۰۶)، و ماکای^{۱۲} (۲۰۰۶) که تفاوت های بسیاری در سوگیری ورزشی ورزشکاران رشته های مختلف ورزشی مشاهده شد. همچنین در مطالعات متعددی از قبیل مطالعات گیل و زوالتوسکی (۱۹۹۶)، چانگ (۱۹۹۷)، مارتین و همکاران (۱۹۹۸)، لین جانسون^{۱۳} (۱۹۹۹)، کنگ و همکاران^{۱۴} (۲۰۰۰)، دانیلز و همکاران^{۱۵} (۲۰۰۰)، کلت^{۱۶} (۲۰۰۰)، استوارت^{۱۷} (۲۰۰۳)، جانسون (۲۰۰۶) و جان لاتا^{۱۸} (۲۰۰۶) ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی با عواملی همچون گروه های سنی، جنس و رشته ورزشی مورد مطالعه قرار گرفت که نتایج آنها مبنی بر تفاوت انگیزه مشارکت در دوره های سنی و رشته های ورزشی مختلف تاکید دارند. با توجه به نتایج مطالعات انجام شده و تنوع نتایج بدست آمده، هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار دانشگاه تهران است. با توجه به مطالب یاد شده سوالاتی زیر مطرح می شوند. آیا انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار در بین دو جنس تفاوت است؟ آیا انگیزه مشارکت ورزشی متفاوتی برخوردارند؟ آیا رابطه ای بین سوگیری ورزشی (ورزش گرایی) ورزشکاران رشته های انفرادی و گروهی با انگیزه مشارکت ورزشی آنان وجود دارد؟ آیا دانشجویان ورزشکار رشته های تحصیلی تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی از انگیزه مشارکت ورزشی متفاوتی برخوردارند؟

روش شناسی

با توجه به ماهیت پژوهش، پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی-مقایسه ای است. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان شرکت کننده در مسابقات ورزشی دانشجویی درون دانشگاهی و میان دانشگاهی در سال تحصیلی (۸۶-۱۳۸۵) می باشد. حضور در مسابقات ورزشی دانشجویی، حداقل یکسال سابقه ورزشی و یک تا دو جلسه تمرین منظم در هفته به عنوان ملاک ورزشکاری (دانشجوی ورزشکار) در نظر

6- Gill, D.L, Dziewaltowski	7- Thanopolos
8- Wakayama	9- Jensen
10- Nourbakhsh	11- Elianne
12- Mackay	13- Lin jensen
14- Kang et al	15- Dany et al
16- Kolt	17- Stuart
18- John.Lata	19- Participation motivation questionnaire

جدول ۱. یافته های توصیفی در مولفه های های شناسایی شده در پرسشنامه های انگیزه مشارکت ورزشی (PMQ) دانشجویان ورزشکار دختر و پسر

متغیر	دختر		پسر		شاخص آماری	جنس
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار		
موفقیت	۳/۷۴	۰/۲۸	۴/۶۳	۰/۲۷		
جو گروهی	۴/۷۷	۰/۲۳	۴/۱۷	۰/۴۳		
آمادگی	۴/۱۶	۰/۳۳	۴/۱۱	۰/۲۲		
رهایی انرژی	۳/۰۵	۰/۴۱	۴/۲۰	۰/۳۳		
عوامل موقعیتی	۳/۳۵	۰/۱۶	۳/۳۳	۰/۲۱		
بهبود و توسعه مهارت	۴/۰۲	۰/۲۹	۴/۱۳	۰/۱۸		
دوست یابی	۳/۹۱	۰/۴۱	۴/۲۷	۰/۱۹		
تفریح و سرگرمی	۴/۳۱	۰/۲۲	۴/۲۶	۰/۲۵		

مولفه های انگیزه مشارکت ورزشی

جدول ۲. خلاصه نتایج آزمون t استیودنت در گروه های مستقل برای بررسی تفاوت انگیزش مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار دختر و پسر

متغیر	میانگین	t مشاهده شده	p-value
پسر	۴/۲۸	۰/۸۶۶	۰/۰۴۳
دختر	۴/۱۸		

جدول ۳. خلاصه نتایج آزمون t استیودنت در گروه های مستقل برای بررسی تفاوت انگیزش مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار رشته های ورزشی انفرادی و گروهی

متغیر	میانگین	t مشاهده شده	p-value
رشته های انفرادی	۳/۹۱	۰/۶۰۹	۰/۰۱۰
رشته های گروهی	۴/۴۹		

جدول ۴. خلاصه نتایج آزمون t استیودنت در گروه های مستقل برای بررسی تفاوت انگیزش مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار رشته تحصیلی تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی

متغیر	میانگین	T مشاهده شده	p-value
تربیت بدنی غیر تربیت بدنی	۴/۰۸	۰/۷۶۳	۰/۱۱۲
تربیت بدنی	۴/۰۳		

Archive of SID

بدنی و غیر تربیت بدنی تفاوت معناداری دیده نشد. بررسی داده های تحقیق در تحلیل مولفه های انگیزه مشارکت ورزشی نشان داد که دانشجویان ورزشکار پسر در مولفه های موفقیت، رهایی انرژی، عوامل موقعیتی و بهبود و توسعه مهارت ها و دانشجویان ورزشکار دختر نیز به ترتیب در مولفه های جو گروهی، آمادگی، دوست یابی و تفریح نمرات بهتری کسب کرده اند و در مجموع نتایج نشان داد که ورزشکاران پسر از انگیزه های بیشتری برای مشارکت در فعالیتهای ورزشی و بدنی برخوردارند. این یافته با نتایج پژوهش های شجاعی و یونسی (۱۳۷۹)، اکری و همکاران (۱۹۹۶)، احسانی (۱۳۸۴)، ایفوماتا و همکاران (۲۰۰۲)، کارت و همکاران (۲۰۰۳)، همخوانی داشت که نتایج آن ها مبنی بر آن بود که سوگیری ورزشی و خودگرایی و تکلیف گرایی می تواند عامل مهم و تأثیر گذار بر تفاوت ها جنسی در مشارکت ورشی دختران و پسران باشد. این تفاوت می تواند به علت وجود امکانات بهتر برای پسران و همچنین شرایط محیطی، فرهنگی-اجتماعی و انتظارات اجتماعی از پسران و عدم آشنایی، کم بودن حضور بانوان در سالن های ورزشی، امکانات و تجهیزات اندک و نا مناسب و انتظارات فرهنگی-اجتماعی از دختران ناشی باشد. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که بین انگیزه مشارکت ورزشی ورزشکاران رشته های ورزشی انفرادی و گروهی اختلاف معنی داری وجود دارد این نتایج با یافته های زواتوسکی (۱۹۹۶)، تانوپولس (۲۰۰۴)، واکایاما (۲۰۰۵) و ماکای (۲۰۰۶) همخوانی دارد. اما با نتایج تحقیق مارتین و گیل (۱۹۹۵) و رضانی نژاد و همکاران (۱۳۸۴) در تضاد است آنها در مطالعات خود تفاوتی در انگیزه مشارکت ورزشی و سوگیری ورزشی ورزشکاران رشته های انفرادی و گروهی را گزارش نکردند یکی از عوامل مهم در بروز اختلاف در سوگیری و مشارکت ورزشی ورزشکاران رشته های مختلف ورزشی سطح مهارت و سطح تلاش و مولفه انگیزشی آنان می باشد در واقع میزان فعالیت افراد تا حد زیادی تحت تأثیر باور آنها درباره نتایج احتمالی این فعالیت ها قرار می گیرد. به عبارت دیگر افرادی که نتایج را قابل دستیابی می دانند حتی اگر دستیابی به آن نتایج خیلی مشکل باشد باز هم برای رسیدن به آنها تلاش بیشتری به کار می گیرند و این میزان تلاش می تواند بروز تفاوت در سوگیری ورزشی آنها را توجیه کند. بنظر می رسد ورزشکاران در فعالیت های گروهی بیشتر ترغیب به عالیت و

مولفه های شناسایی شده در پرسشنامه های انگیزه مشارکت ورزشی (PMQ) دانشجویان ورزشکار دختر و پسر را نشان می دهد. نتایج نشان می دهد که دانشجویان ورزشکار پسر در مولفه های موفقیت، رهایی انرژی، عوامل موقعیتی و بهبود و توسعه مهارت ها نمرات بهتری نسبت به دختران کسب کردند. این در حالی است که دانشجویان ورزشکار دختر نیز به ترتیب در مولفه های جو گروهی، آمادگی، دوست یابی و تفریح نمرات بهتری نسبت به پسران کسب کردند. ولی مجموع نتایج حاکی از میانگین بالاتر نمرات انگیزه مشارکت ورزشی در دانشجویان ورزشکار پسر بود. خلاصه نتایج آزمون استیودنت در گروه های مستقل برای بررسی تفاوت انگیزش مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار دختر و پسر (جدول ۲)، رشته های ورزشی انفرادی و گروهی (جدول ۳) و رشته تحصیلی تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی (جدول ۴) در ادامه ارائه شده است. همانطور که مشاهده می شود (جدول ۲) تفاوت ها بین انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار دختر و پسر معنی دار است به گونه ای که دانشجویان ورزشکار پسر از انگیزه مشارکت ورزشی بیشتری برخوردارند. همانطور که مشاهده می شود (جدول ۳) تفاوت ها بین انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار رشته های ورزشی انفرادی و گروهی معنی دار است به گونه ای که دانشجویان ورزشکار رشته های ورزشی گروهی از انگیزه مشارکت ورزشی بیشتری برخوردارند. همانطور که مشاهده می شود (جدول ۴) تفاوت ها بین انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار رشته تحصیلی تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی معنی دار نیست.

بحث

با توجه به نتایج به دست آمده می توان به طور کلی نتیجه گیری کرد که بین انگیزش مشارکت ورزشی دانشجویان ورزشکار دختر و پسر تفاوت معنادار وجود دارد به عبارتی پسران با توجه به میانگین به دست آمده از پرسش نامه انگیزه مشارکت دارای انگیزه مشارکت بیشتری هستند. همچنین بین دو عامل ورزش های انفرادی و گروهی نیز تفاوت معنادار وجود دارد به گونه ای که بنظر می رسد ورزشکاران رشته های ورزشی گروهی از انگیزه بیشتری برای شرکت در فعالیت های بدنی و ورزشی برخوردارند. ولی بین انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان رشته های تحصیلی تربیت

Archive of SID

انتخاب می کنند. طبق نتایج برگرفته از تحقیقات پیشین، تفاوت‌های نژادی، فرهنگی و جنسیتی نیز می تواند در میل به مشارکت، رقابت، پیشرفت و پیروزی در ورزش موثر باشد. چنانکه بین دختران و پسران سیاه پوست و سفید پوست و ملیت های مختلف از نظر جهت گیری ورزشی تفاوت های مشاهده شده است (آرچک، ۲۰۰۵). بنظر می رسد نتایج این تحقیق بتواند در بکارگیری روشهای مطلوب تر در جهت شناسایی نیازهای انگیزشی دانشجویان و ورزشکاران کمک نماید و از این نتایج می توان در سازماندهی و طرحی فعالیت های ورزشی دانشجویان و ورزشکاران سود برد. علاوه بر این، نتایج این تحقیق می تواند با اطلاع رسانی سودمند به مربیان ورزشی، زمینه مساعدی را برای افزایش انگیزش ورزشکاران و دانشجویان فراهم سازد.

نتیجه گیری

با توجه به نتایج ارایه شده به نظر می رسد از آنجا که ورزشکاران (رشته های انفرادی و گروهی) در سوگیری ورزشی و انگیزه های مشارکت ورزشی با تفاوت دارند، ضروری است که مربیان این شرایط و ویژگی های انگیزشی و نیازهای رفتاری ورزشکاران را شناسایی کنند و با در نظر گرفتن این شرایط، نیازهای روانی، انگیزشی و رفتاری ورزشکاران را به شیوه موثرتری برآورده سازند. لذا بنظر می رسد به منظور شناسایی انگیزه های اصلی گروه های مختلف سنی، جنسی، مهارتی و ... بایستی پژوهش های متعددی انجام پذیرد تا زمینه های برنامه ریزی مطلوب و جهت دهی افراد به فعالیت های بدنی و ورزشی و توسعه ورزش همگانی و قهرمانی فراهم آید.

منابع

۱. شفیع زاده، محسن، ۱۳۸۵، رساله تعیین اعتبار و پایایی پرسش نامه انگیزه مشارکت ورزشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
۲. گیل، دایان، ۱۳۸۲، پویایی های روان شناختی در ورزش، ترجمه خواجو ندنورعلی، انتشارات کوثر.
۳. بومپا، تنودور، ۱۳۸۱، اصول روش شناسی تمرین از کودکی تا قهرمانی، ترجمه خسرو ابراهیم، هاجر دشتی.
۴. اج انشل، مارک، ۱۳۸۰، روان شناسی ورزش از تئوری تا عمل، ترجمه علی اصغر مسدد، انتشارات اطلاعات.

کسب نتیجه می شوند و از طرفی عواملی همانند توقع و انتظار مربیان، دوستان، هم تیمی ها، خانواده و اساتید می تواند پیروزی گرایي و مشارکت افراد و تیمها را تحت تاثیر قرار داده و باعث شده اغلب افراد بیشتر به برنده شدن در مسابقات بیندیشند (ویلیامز، ۲۰۰۰). دودا (۱۹۹۳) در نظریه انگیزش پیشرفت خود بیان می کند، افرادی که از انگیزه های تکلیف گرایي بیشتری برخوردارند اعتماد به نفس بیشتری داشته و در شرایط دشوار بهتر عمل می کنند بر اساس این نظریه، به نظر می رسد تفاوت انگیزه های تکلیف گرایي ورزشکاران رشته های انفرادی و گروهی می تواند عاملی در جهت بروز تفاوت هدف گرایي و مشارکت ورزشی ورزشکاران رشته های انفرادی و گروهی باشد. به نظر می رسد که میل اشتیاق ورزشکاران جهت همبستگی و کار گروهی بیشتر بوده است و این می تواند باعث افزایش اعتماد به نفس و شادی و گذشت و فداکاری آنها شود با توجه به نتایج تحقیق می توان گفت که با تحقیقات رمزانی نژاد و عباسی (۱۳۸۲)، نوربخش و مزاری (۱۳۸۵)، هاشمی (۱۳۸۵) ناهمخوانی دارد و به نظر می رسد که احتمالاً تفاوت در عوامل انگیزشی درونی و بیرونی مؤثر بر ورزشکاران دختر و پسر هم چنین تاثیر گروه همسالان، ارتباط مستقیم کار گروهی در اشاعه نوآوری ها، رغبت افراد به تغییر خود گرایي در ورزش، علاوه بر آن عواملی چون تعداد نمونه، نوع رشته ورزشی و فعالیت جسمانی در این تحقیقات که با پژوهش حاضر متفاوت است عامل این ناهمخوانی باشد. آنها دانش آموزان مقطع متوسطه را مورد مطالعه قرار داده بودند. به طور کلی می توان گفت که انگیزه مشارکت ورزشی و جهت گیری ورزشی (سوگیری ورزشی) افراد یکی از موارد مهمی است که می تواند به موفقیت ورزشکاران کمک نماید. علی رغم اینکه این ویژگی روانی در همه افراد وجود دارد، اما به نظر می رسد میزان آن در همه یکسان و یک اندازه نیست. بر این اساس برخی از افراد ورزش را بعنوان وسیله ای برای تفریح و سرگرمی تلقی کرده و برای کسب لذت به آن می پردازند، برخی دیگر آنها را به چشم عرصه ای برای رقابت می نگرند و در نهایت عده ای هم آن را به عنوان وسیله ای برای پیروزی و دوری از شکست می بینند. از سوی دیگر فعالیتهای ورزشی مختلف نیز شرایط جسمی و روانی خاص خود را می طلبد. از اینرو، افراد نیز با روحیات و شخصیت خود و هماهنگی آن با ورزشهای مختلف ورزش مورد نظر را

Archive of SID

- Development of the sport orientation questionnaire. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 59(3), 191-202.
19. Gill, D.L (1993) "Competitiveness and competitive orientation in sport" Handbook of research on sport psychology, (pp. 314-327).
 20. Gill, D.L, Dzewaltowski, D.A (1996) "Competitive orientations among intercollegiate athletes: Is winning the only thing?" *The Sport Psychologist* , 2, 212-221.
 21. Glyn C. Robert. (2002) God orientations and empowent of Individuals with a disability in the sport contest.
 22. Gregg Stenberg, Frederick G Grieve, (2001) Participation motives of young Australian and Chinese gymnasts. *Journal Article excerpt*.
 23. Inmate Ketd (2002) Exploratory Factor Analysis altheas sport orientation Questionnaire and the task and ego orientation in sport. Chukyo University.
 24. John.Lata (2006) "an analysis of goal achievement orientation and sport morality levels of division I-A non-revenue collegiate athletes" degree of doctor of philosophy. /spring (pp.40-91-91
 25. Jenny Wald. (2003) Parental Motivation for enrolling their children in private gymnastic program. University Maryland.
 26. Jensen .I. (1999) the relationship between perfectionism eating disorders and participation motivation among female distance runners. California state university.
 27. kolt .g. s (2000) physical activity in older Australians: Research for participation. 2000 pre Olympic congress sport medicine and physical education.
 28. Li Amnion et al. (1999) Comparison studies on the structural models of sport achievement motivation between Chinese and American undergraduate students. *Sport science*. Vol 19.No 5.
 29. Mackay and Jones. (2006) Participation motivation in martial artists in the west midlands region of England. *Journal of sport science and medicne*. 2006.28-34.
 5. سیاح، منصور، ۱۳۸۰، آمادگی روانی برای ورزشکاران حرفه ای، انتشارات اطلاعات.
 ۶. نور بخش، پرپوش، ۱۳۸۵، مقاله ای تحت عنوان مقایسه انگیزش مشارکت فعالیت‌های ورزشی دانشجویان پسر، نشریه المپیک، سال چهاردهم شماره دو.
 ۷. وندن، آیوویل، ۱۳۸۴، روان شناسی برای مربیان تربیت بدنی، ترجمه محمد یمینی، محمدرضا حامدی نیا، انتشارات دانشگاه امام رضا (ع).
 ۸. شفیع زاده، محسن، ۱۳۸۲، مقاله ای تحت عنوان بررسی الگوی تعاملی انگیزش پیشرفت در ورزش، نشریه علوم حرکتی ورزش، جلد اول، شماره ۲، بهار ۱۳۸۲.
 ۹. رمضانی نژاد، رحیم، ۱۳۸۵، رساله مقایسه جهت گیری ورزشی دانشجویان ورزشکار، دانشگاه گیلان.
 ۱۰. احسانی، محمد، ۱۳۸۴، مقاله ای تحت عنوان مشارکت ورزش بانوان در ایران و عوامل بازدارنده فعالیت های ورزشی، دانشگاه تربیت مدرس.
 ۱۱. نادریان جهرمی، ۱۳۸۵، جامع شناسی و روان شناسی در ورزش، انتشارات سمت.
 12. Billie Jean king. (2000) Why Sports Participation For girls and women wamens sports foundation Body 8 mind.
 13. Chin-Ming Chang. (1997) A study on the motivation of middle school students in participation in track and field competitions. *Chinese Electronically service*. 1997. 375-386.
 14. Duda, J.L (1993) Motivation in sport settings. A goal perspective approach. In. G Roberts, *Motivation in sport and exercise* (pp 57-91) Human kinetics.
 15. Elianne et al. (2006) participation motive in leisure center physical activities. the online journal of sport psychology.
 16. Escarti Eduardo. (2007) Relationship between the Subjective Perceptions of the achievement goal orientation. University of Valencia Spain.
 17. Gareth W. Jones., Ken S. Mackay. (2006) PARTICIPATION MOTIVATION IN MARTIAL ARTISTS IN THE WEST MIDLANDS REGION OF ENGLAND. *Journal of Sports Science and Medicine*.
 18. Gill, D. L., & Deter, T. E (1988)

Archive of SID

30. Monika Scolder, Suzanne B. kurth, (1995) Reasons for Participating Seri career. University of alary.

31. Naurbakhsh, mazarcie (2006) A comparison of participation motivation in sport activities in school and university athletes and its relationship with their sport goal orientations. Olympic summer 2006.

32. Nieminen P.; Varstala V.; (2001) Manninen M Goal Orientation and Perceived Purposes of Dance among Finnish Dance Students: a pilot study.

33. Panagiotis N. Zahariadis Thessaloniki, Greece. (2007) Goal Orientations and Participation Motives in Physical Education and Sport. Loughborough University, UK.

34. Peiffer KA, Pate RR. (2007) Motivational factors associated with sports program participation in middle school students. Department of Exercise Science, University of South Carolina, Columbia, South Carolina, USA.

35. Roberts, Glyn (2007) Relationship between two implicit goals orientation's (task and ego). University of Illinois Champaign USA.

36. Stuart Biddle. (1999) The Effects of goal orientation and perceived competence on cognitive Interference daring Tennis. Journal article.

37. Stuart et al. (2003) correlates of achievement goal orientation in physical activity: A systematic review of research. European journal of sport science. 2003. Vol 3. Nom 5. pp1-20.

38. Thanopolos et al. (2000) Assessment of athletes' orientation in the field of aquatic sports. University of Greece.

39. Vicky- Lynn Martin (2007) Stuolent-Athletes Perception of abusive Behaviors By coaches in NCAA Division II. America's Sports University.

40. Wakayama et al. (2002) Exploratory factor analysis of the sport questionnaire and the task and ego orientation questionnaire in a Japanese sport setting. Perceptual motor skills.